



[ony](#)

Konsekracja kościoła odbyła się w niedzielę 28 maja 2023 r. Ceremonii przewodniczył biskup Wiesław Śmigiel. W uroczystości wziął udział prezydent Torunia Michał Zaleski.

Jezuicki Kościół Akademicki p. w. Ducha Świętego w Toruniu został uroczystie poświęcony przez biskupa diecezji toruńskiej Wiesława Śmigła. **Podczas mszy św. prezydent Torunia Michał Zaleski złożył wszystkim serdeczne życzenia z okazji Zielonych Świątek, a Ojcu Rektorowi, toruńskiej wspólnotie ojców jezuitów przekazał okolicznościowe gratulacje.**

Prezydent podkreślił, że kościół akademicki zajmuje w Toruniu od lat miejsce zupełnie wyjątkowe. Taką funkcję pełni zarówno w swoim staromiejskim otoczeniu, jak i w środowisku Uniwersytetu Mikołaja Kopernika. Ta piękna świątynia jest też chętnie odwiedzana przez turystów i licznych gości naszego miasta, a także koncertujących artystów.

Późnobarokowa świątynia to jeden z najbardziej charakterystycznych zabytków Zespołu Staromiejskiego. Powstała w połowie XVIII wieku jako kościół ewangelicki p.

w. Św. Krzyża. Jej budowa ściśle wiąże się z toruńskimi zamieszkami religijnymi z 1724 r., w wyniku których miejscowi luteranie utracili posiadany wcześniej kościół Najświętszej Marii Panny. Pozbawieni świątyni na Starym Mieście, dopiero w 1754 roku uzyskali zgodę królewską na zbudowanie prostego domu modlitwy, który z zewnątrz nie miał przypominać kościoła.

Autorem zrealizowanego projektu był Effraim Schroeger, który później zasłynął jako czołowy architekt polskiego klasycyzmu. Zgodnie z postawionymi warunkami, świątynia nie posiadała wieży - obecną wzniesiono dopiero w ostatnich latach XIX wieku. Kościół aż do 1945 r. służył protestantom, następnie po zakończeniu II wojny światowej został przejęty przez księży Jezuitów i stał się kościołem akademickim, odwiedzany przez pracowników i studentów toruńskiego uniwersytetu.

W latach osiemdziesiątych XX w. świątynia była miejscem spotkań antykomunistycznej opozycji. Wewnątrz zachowały się elementy wyposażenia w stylu rokoko, wśród których na szczególną uwagę zasługuje ołtarz główny oraz drzwi do zakrystii wykonane w 1756 r. w technice intarsji, polegającej na tworzeniu barwnych motywów dekoracyjnych wyłącznie z różnych gatunków drewna. Zbudowane w II połowie XVIII wieku organy uległy zniszczeniu w maju 1989 r. w czasie pożaru, który strawił wnętrze świątyni.

Po tym pożarze przez wiele lat podejmowano starania o przywrócenie kościołowi dawnej świetności. **Dla Torunia szczególnie istotne okazało się to, że dopełnieniem tych prac okazała się rozległa i przeprowadzona wspólnie z samorządem miasta konserwacja elewacji oraz restauracja wnętrza kościoła w ramach wielkiego projektu konserwacji najcenniejszych zabytków Torunia z lat 2008-2014.**

Przez wszystkie lata nigdy nie miała jednak miejsca ceremonia poświęcenia kościoła przeprowadzona zgodnie z katolickimi zasadami liturgicznymi. Jak mówi o. Lesław Ptak, rektor kościoła akademickiego, były podejmowane próby, niegdyś ojciec Tadeusz Sierpiński, aby zacząć działalność duszpasterską w toruńskim kościele, dokonał zwykłego poświęcenia, ale nie w taki sposób, jak powinno ono wyglądać zgodnie z zasadami liturgicznymi. Wymogi określają, że musi tego dokonać biskup, musi odbyć się specjalna ceremonia z pomazaniem ołtarza.

Po przeprowadzonych w minionych latach badaniach toruńscy jezuici zwrócili się do

biskupa Wiesława Śmigła z prośbą o przeprowadzenie uroczystego poświęcenia. Majową uroczystość poprzedził cykl wykładów, które odbyły się w kościele. M. in. wykład dotyczący dziejów politycznych świątyni w okresie PRL-u wygłosił dr. hab. Michał Białkowski z UMK, jezuita dr Krzysztof Dorosz mówił o profilach i stylach toruńskiego duszpasterstwa jezuitów, prof. dr hab. Waldemar Rozynekowski zabrał głos w temacie grup i wspólnot działających w ramach jezuickiego duszpasterstwa, a dr hab. Daniel Brzeziński przybliżył zasady samej ceremonii poświęcenia kościoła. Ponadto wykład wygłosił dr hab. Piotr Birecki, znawca luterańskich dziejów Torunia i sztuki powstałej w tym okresie.

Fot. Wojtek Szabelski













- [Powrót](#)
- [Udostępnij na: X](#)
- [Udostępnij na: FB](#)
- [Drukuj](#)
- [PDF](#)